DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

16. december 1999 *

I sag C-47/99,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved juridisk konsulent D. Gouloussis, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg hos C. Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagnercentret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Storhertugdømmet Luxembourg ved direktør P. Steinmetz, Afdelingen for Juridiske og Kulturelle Anliggender, Udenrigsministeriet, som befuldmægtiget, 5, rue Notre Dame, Luxembourg,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det fastslås, at Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktaten og Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen (EFT L 216, s. 12),

* Processprog: fransk.

idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, og subsidiært idet det ikke har givet Kommissionen meddelelse herom,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, D.A.O. Edward, og dommerne L. Sevón, P.J.G. Kapteyn (refererende dommer), P. Jann og H. Ragnemalm,

generaladvokat: A. Saggio
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 14. oktober 1999,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 16. februar 1999 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af EF-traktatens artikel 169 (nu artikel 226 EF) anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at

Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktaten og Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen (EFT L 216, s. 12, herefter »direktivet«), idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv, og subsidiært idet det ikke har givet Kommissionen meddelelse herom.

2 Ifølge direktivets artikel 17, stk. 1, skal medlemsstaterne sætte de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 22. juni 1996 eller skal senest på denne dato sikre, at arbejdsmarkedets parter indfører de nødvendige bestemmelser ved overenskomster, og skal straks give Kommissionen meddelelse herom.

3 Da Kommissionen ikke havde modtaget nogen meddelelse fra den luxembourgske regering om, at direktivet var gennemført, fremsendte den den 16. januar 1997 en åbningsskrivelse til regeringen, hvori denne blev opfordret til at fremsætte sine bemærkninger herom.

4 Ved skrivelse af 25. februar 1997 svarede den luxembourgske regering, idet den gjorde opmærksom på de forberedende foranstaltninger til gennemførelse af direktivet.

5 Da Kommissionen den 20. januar 1998 ikke havde modtaget underretning om de trufne foranstaltninger til gennemførelse af direktivet i den luxembourgske retsorden, tilstillede den Storhertugdømmet Luxembourg en begrundet udtalelse, hvori den gentog bemærkningerne i åbningsskrivelsen og opfordrede det til at efterkomme udtalelsen inden for en frist på to måneder fra dens meddelelse.

6 Ved skrivelse af 10. marts 1998 tilsendte de luxembourgske myndigheder Kommissionen et foreløbigt forslag til lov om gennemførelse af direktivet og anmodede om en yderligere frist til at afslutte gennemførelsesproceduren. Kommissionen tilstod denne fristforlængelse.

7 Da Kommissionen ikke modtog yderligere oplysninger fra den luxembourgske regering om vedtagelsen af nødvendige foranstaltninger for at efterkomme forpligtelserne i henhold til direktivet, har den anlagt nærværende sag.

8 Kommissionen har gjort gældende, at Storhertugdømmet Luxembourg ikke har gennemført direktivet inden for den fastsatte frist, og at det således har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktaten og direktivet.

9 Den luxembourgske regering har ikke bestridt, at direktivet ikke er blevet gennemført inden for den fastsatte frist. Den har imidlertid gjort gældende, at det reelle omfang af forberedelserne af gennemførelsesloven til direktivet var meget større end forventet og navnlig gjorde det nødvendigt at nedsætte en tværministeriel ad hoc-arbejdsgruppe, der flere gange har behandlet elementerne i lovforslaget, der berørte flere ministerier.

10 Regeringen har yderligere anført, at forslaget til gennemførelsesloven var blevet vedtaget af Conseil de Gouvernement, og at forslaget var blevet oversendt til Conseil d'État, der er et lovgivningsorgan, samt til de erhvervsmæssige sammenslutninger med henblik på høring, således som det kræves i henhold til den luxembourgske lovgivningsprocedure. Ifølge regeringen skulle lovforslaget have været fremsat i parlamentet inden udgangen af april 1999, og loven skulle derfor have været vedtaget i løbet af 1999.

11 Under disse omstændigheder har den luxembourgske regering principalt nedlagt påstand om, at Domstolen træffer afgørelse om at udsætte behandlingen af sagen indtil en nærmere fastsat dato, og subsidiært at Kommissionens påstand ikke tages til følge, idet Kommissionen tillige tilpligtes at betale sagens omkostninger.

12 Indledningsvis bemærkes, at der ikke er grund til, at Domstolen udsætter behandlingen af sagen.

13 For så vidt angår sagens realitet skal det af Kommissionen påberåbte traktatbrud anses for godtgjort, da direktivet ikke er blevet gennemført inden for den fastsatte frist.

14 Det skal herefter fastslås, Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til nævnte direktiv, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet.

Sagens omkostninger

15 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Storhertugdømmet Luxembourg tilpligtes at betale sagens omkostninger og Storhertugdømmet Luxembourg har tabt sagen, bør det pålægges det at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

1) **Storhertugdømmet Luxembourg har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 94/33/EF af 22. juni 1994 om beskyttelse af unge på arbejdspladsen, idet det ikke inden for den fastsatte frist har vedtaget alle de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme direktivet.**

2) **Storhertugdømmet Luxembourg betaler sagens omkostninger.**

Edward Sevón Kapteyn

Jann Ragnemalm

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 16. december 1999.

R. Grass

Justitssekretær

D.A.O. Edward

Formand for Femte Afdeling